

Політика захисту та забезпечення дітей та молодих дорослих БФ «Таблеточки»

Вступ

Благодійний фонд «Таблеточки» (надалі — **«Таблеточки»** або **«Фонд»**) — українська благодійна організація, що надає допомогу Дітям та Молодим дорослим з онкологічними та гематологічними захворюваннями — одній з найуразливіших груп населення України. Співробітники Таблеточок безпосередньо контактують з Дітьми та Молодими дорослими у своїй роботі. Фонд розуміє, що залучення та взаємодія з волонтерами, постачальниками послуг (психологами, лікарями тощо), донорами та іншими зацікавленими сторонами може по-різному впливати на Дітей та Молодих дорослих, що є бенефіціарами Фонду. Тому Фонд усвідомлює важливість створення безпечного середовища для Дітей і Молодих дорослих, їхнього захисту від жорстокого і недбалого поводження

Мета

Метою Політики Захисту та Убезпечення Дітей та Молодих дорослих (надалі — **«Політика»**) є (1) забезпечення Дітей та Молодих дорослих від вчинення щодо них Представниками Фонду Неприйнятної поведінки, а також будь-яких інших дій, що порушують їхні права та інтереси, а також (2) захист Дітей та Молодих дорослих від усіх форм жорстокого поводження, насильства, зокрема фізичного, сексуального, психологічного/емоційного та економічного, експлуатації, нехтування та недбалого ставлення з боку третіх осіб, серед іншого, членів їхньої сім'ї, родини, друзів, знайомих, медичного персоналу тощо.

Застосовне законодавство

Ця Політика ґрунтується на стандартах, встановлених у міжнародних актах та національному законодавстві України, серед іншого, у [Європейській конвенції з прав людини](#), [Конвенції ООН про права дитини](#), Конституції України, законах України [«Про охорону дитинства»](#), [«Про запобігання та протидію домашньому насильству»](#), [«Про основи законодавства України про охорону здоров'я»](#), [«Про захист персональних даних»](#), [Цивільному кодексі України](#), [Кодексі України про адміністративні правопорушення](#), [Кримінальному кодексі України](#) та інших нормативних актах.

Сфера застосування

Ця Політика поширюється і є обов'язковою для всіх Представників Таблеточок, включаючи співробітників, стажерів, волонтерів, консультантів та постачальників товарів і послуг, які безпосередньо взаємодіють з Дітьми та Молодими дорослими

у всіх видах діяльності, пов'язаних з Таблеточками. Фонд очікує, що партнери, підрядники, постачальники та медичні працівники, яких залучає Фонд, будуть дотримуватись викладених у Політиці стандартів щодо захисту Дітей та Молодих дорослих та інформувати Фонд про підозри щодо насильства, жорстокого поводження, експлуатації, нехтування та недбалого ставлення до Дітей та Молодих дорослих з боку третіх осіб, а також Неприйнятної поведінки зі сторони Представників Фонду.

Позиція Фонду

Фонд прагне забезпечити добробут всіх Дітей та Молодих дорослих, які є його бенефіціарами, незалежно від їхнього віку, кольору шкіри, статі, мови, расового походження, національності, наявності інвалідності, соціально-економічного статусу, релігійних, політичних та інших переконань, належності до національних меншин, народження, сексуальної орієнтації та інших ознак, як це передбачено у статті 14 Європейської конвенції з прав людини.

Ми визнаємо право Дітей та Молодих дорослих на захист від усіх форм фізичного або психологічного насильства, зловживань, нехтування чи недбалого поводження, жорстокого поводження, експлуатації, включаючи сексуальне насильство, як зазначено у статті 19 Конвенції Організації Об'єднаних Націй про права дитини.

Таблеточки визнають, що Діти та Молоді дорослі, особливо ті, що мають онкологічне та/або гематологічне захворювання, можуть бути більш вразливими до усіх видів насильства, жорстокого поводження, експлуатації, нехтування, недбалого ставлення та усіх форм Неприйнятної поведінки через їхню залежність від інших. Крім того, вони можуть мати унікальні потреби залежно від віку, статі, важкості захворювання, інвалідності та інших факторів.

Принципи Захисту та Убезпечення Дітей та Молодих дорослих

Таблеточки при наданні допомоги Дітям та Молодим дорослим дотримуються таких принципів поводження:

1. Усі Діти та Молоді дорослі рівні у своїх правах на захист від усіх видів насильства, жорстокого поводження, дискримінації, експлуатації, нехтування та недбалого ставлення.
2. Усі Представники Фонду, які мають безпосередній контакт із Дітьми та Молодими дорослими, піклуються про їхній фізичний, емоційний та психологічний стан, створюють безпечне середовище та забезпечують належний захист та догляд.
3. Усі Представники Фонду, які мають безпосередній контакт із Дітьми та Молодими дорослими, несуть особисту відповідальність за порушення положень цієї Політики та вимог міжнародних актів і національного законодавства.
4. Таблеточки та Представники Фонду на всіх етапах виконання та реалізації цієї Політики дотримуються вимог законодавства у сфері захисту персональних даних та забезпечують конфіденційність інформації, наданої безпосередньо Дитиною та/або Молодим дорослим, її законними представниками та родичами.

5. Усі Представники Фонду проявляють терпимість та повагу до індивідуальних потреб Дітей та Молодих дорослих, враховуючи особливості їхнього розвитку, поведінки, оточення та психофізіологічного стану.
6. Фонд наймає та залучає лише відповідальних та доброзичливих співробітників/-ць, Партнерів/-ок, Підрядників/-ць та інших третіх осіб, які здатні працювати з Дітьми та Молодими дорослими.
7. Представники Фонду створюють довірливу та безпечну атмосферу під час взаємодії з Дітьми та Молодими дорослими, докладають зусиль, щоб Діти та Молоді дорослі були почуті та могли вільно розповісти про факти Неприйнятної поведінки щодо них.
8. У разі, якщо Діти та/або Молоді дорослі стали Жертвою Неприйнятної поведінки, Представники Фонду зобов'язані вживати належні заходи, спрямовані на фізичне та психологічне відновлення та соціальну інтеграцію такої Дитини або Молодого дорослого в умовах, що забезпечують особисту безпеку, самоповагу і гідність.
9. Представники Фонду уникають вчинення усіх форм Неприйнятної поведінки щодо Дітей та Молодих дорослих, дотримуються належної відстані та не вчиняють будь-які інші дії, які можуть бути неправильно витлумачені Дитиною та Молодим дорослим.
10. Представники Фонду надають належні захист та підтримку Дітям та Молодим дорослим після повідомлення ними, їхніми родичами та іншими особами про факт Неприйнятної поведінки, вчиненої щодо них.

Стандарти поведінки з Дітьми та Молодими дорослими

Стандарт 1: Відсутність толерантності до насильства, жорстокого поводження, експлуатації, нехтування та недбалого ставлення до Дітей та Молодих дорослих

Це означає, що:

- Таблеточки та Представники Фонду займають позицію нульової толерантності до будь-яких форм насильства, жорстокого поводження, експлуатації, нехтування та недбалого ставлення до Дітей та Молодих дорослих.
- Кожна обґрунтована підозра на акт заподіяння Представниками Фонду шкоди Дітям та Молодим дорослим, що є бенефіціарами Фонду, шляхом насильства, жорстокого поводження, експлуатації, нехтування та недбалого ставлення, буде супроводжуватись організацією внутрішнього розслідування за участі Комісії з розслідування та/або Громадської організації «Магнолія», а також за наявності ознак кримінальних правопорушень, передбачених Додатком 8 до цієї Політики, заявою у відповідні правоохоронні органи з метою проведення розслідування відповідно до чинного законодавства України.
- При залученні персоналу, працівників, контрагентів, партнерів та будь-яких інших третіх осіб Таблеточки прагнуть уникати будь-яких зв'язків з особами, які можуть становити небезпеку для Дітей та Молодих дорослих. При реалізації Програм допомоги Таблеточки прагнуть мінімізувати ризики насильства, жорстокого поводження, експлуатації, нехтування та недбалого ставлення до Дітей та Молодих дорослих.

Стандарт 2: Оцінка управління ризиками та впливом на безпеку Дітей та Молодих дорослих

Фонд розуміє, що повністю викоринити ризик насильства, жорстокого поводження, експлуатації, нехтування, недбалого ставлення до Дітей та Молодих дорослих неможливо. При цьому Таблеточки вживають всіх належних заходів для виявлення, контролю та зменшення будь-яких ризиків, пов'язаних з Програмами допомоги, заходами та операціями Таблеточок. Таблеточки докладають максимальних зусиль і вживатимуть усіх необхідних заходів для створення безпечного середовища для Дітей та Молодих дорослих.

З цією метою Фонд доводить до відома усіх Представників, Партнерів, Підрядників та інших осіб, що взаємодіють з Дітьми та Молодими дорослими або Фондом, про стандарти поводження з Дітьми та Молодими дорослими. У своїй діяльності Таблеточки зобов'язуються імплементувати заходи, що спрямовані на попередження та боротьбу із Неприйнятною поведінкою, періодично переглядати їх та оновлювати для попередження нових практик Неприйнятної поведінки.

Стандарт 3: Індивідуальна відповідальність Представників Фонду за захист Дітей та Молодих дорослих

З метою ефективного усунення потенційних ризиків Таблеточки покладають на своїх Представників відповідальність за забезпечення безпечних умов взаємодії з Дітьми.

Кожен Представник Таблеточок несе встановлену чинним законодавством цивільну, адміністративну та кримінальну відповідальність за факти Неприйнятної поведінки з Дітьми та Молодими дорослими.

Стандарт 4: Визнання пріоритету інтересів Дитини та Молодих дорослих

У своїй діяльності, пов'язаній з Дітьми та Молодими дорослими, Таблеточки віддають пріоритет дотриманню інтересів Дітей та Молодих дорослих. Це означає, що Представники Таблеточок за будь-яких обставин зобов'язані ставитися з повагою до гідності та прав кожної Дитини та Молодого дорослого, а також дослуховуватися до їхніх переживань та потреб.

Стандарт 5: Процедура реагування на випадки Неприйнятної поведінки

Якщо виникнуть побоювання щодо порушення або безпосередньо порушення цієї Політики, вони будуть негайно оцінені Уповноваженим з питань захисту дітей для визначення, чи існує обґрунтована підозра, яка вимагає внутрішнього розслідування. Якщо підозра підтвердиться, будуть вжиті дисциплінарні заходи, а також повідомлено відповідні державні органи або правозахисні організації у випадках, передбачених чинним законодавством України. При цьому, особі, яка потенційно могла порушити положення цієї Політики, буде забезпечена адекватна можливість захистити себе.

Протягом усього процесу розслідування Таблеточки дотримуються підходу, орієнтованого на постраждалих Дітей та Молодих дорослих, та ставлять на перше місце їхню безпеку, конфіденційність, повагу та недискримінаційне ставлення.

Дії Фонду

Таблеточки забезпечують захист та убезпечення Дітей та Молодих дорослих за допомогою таких заходів:

Захід 1: Підвищення обізнаності Представників Фонду

Таблеточки ознайомлюють, підвищують та підтримують обізнаність Представників Таблеточок щодо ризиків насильства, жорстокого поводження, експлуатації, нехтування, недбалого ставлення та всіх форм Неприйнятної поведінки, з якими можуть зіткнутися Діти та Молоді дорослі.

Фонд відповідальний за те, щоб Представники Фонду були ознайомлені з вимогами чинного законодавства України в частині забезпечення прав дитини, своїми обов'язками стосовно Дітей та Молодих дорослих, а також з видами Неприйнятної поведінки під час взаємодії з Дітьми та Молодими дорослими.

Таблеточки призначили відповідальну особу, яка відповідає за перегляд та оновлення цієї Політики, а також за її впровадження в межах Фонду, а саме Уповноваженого з питань захисту дітей.

Усі Представники Таблеточок повинні бути ознайомлені з цією Політикою та погоджуватися з нею. У разі виникнення будь-яких сумнівів щодо безпеки Дитини та Молодого дорослого, Представники Таблеточок повинні знати, які кроки необхідно вжити задля попередження Неприйнятної поведінки.

Ознайомлення з цією Політикою відбувається різними шляхами, зокрема:

- при працевлаштуванні працівників Фонду шляхом підписання документа, що підтверджує ознайомлення з цією Політикою;
- при налагодженні співпраці із Партнерами та Підрядниками Таблеточок шляхом включення окремого положення у відповідні договори;
- шляхом забезпечення постійного доступу Представників Таблеточок до цієї Політики та інших внутрішніх документів, що стосуються належного поводження з Дітьми та Молодими дорослими;
- у рамках тренінгів, семінарів та інших просвітницьких заходів щодо належного поводження з Дітьми та Молодими дорослими;
- шляхом роздачі друкованих матеріалів Представникам Фонду тощо.

Захід 2: Превенція

З метою запобігання шкоди Дітям та Молодим дорослим Таблеточки зобов'язуються впроваджувати превентивні заходи щодо своїх Представників, зокрема:

1. перевіряти під час працевлаштування кандидатів та рекрутингу потенційних волонтерів на відповідність Політикам та цінностям Фонду, зокрема, у спосіб, визначений у пункті 9 Додатку 4 до Політики.
2. за можливості та необхідності, запитувати рекомендації від попередніх роботодавців, клієнтів;
3. перевіряти підрядників, що взаємодіють з Дітьми та Молодими дорослими від імені Фонду, у таких відкритих базах, як [Судова влада України](#) та [Єдиний державний реєстр судових рішень](#), на наявність чи відсутність судових

проваджень та інших підозр у можливішому порушенні прав Дітей та Молодих дорослих;

4. допускати до співпраці з Фондом виключно після ознайомлення з цією Політикою та іншими внутрішніми документами Фонду щодо поведження з Дітьми та Молодими дорослими.

Захід 3: Процедура повідомлення та реагування

Представники Фонду гарантують, що вони повідомлятимуть про будь-яке занепокоєння чи підозри, пов'язані з насильством, жорстоким поведженням, експлуатацією, недбалим ставленням або нехтуванням правами Дітей та Молодих дорослих, зокрема, через [форму, розміщену на офіційному вебсайті Таблеточок](#) або напряду до Уповноваженого з питань захисту дітей, для належного реагування з боку Фонду.

1. Повідомлення про Неприйнятну поведінку через форму на сайті Таблеточок

Форма дозволяє будь-кому, зокрема, Представникам Фонду, Партнерам, Підрядникам, Дітям та Молодим дорослим, їхнім законним представникам, іншим родичам анонімно або не анонімно повідомляти про можливі випадки заподіяння шкоди Дітям та Молодим дорослим. Уповноважений з питань захисту дітей відповідає за отримання та обробку таких повідомлень та інформує про їхнє надходження Комісію з розслідування, до складу якої входять:

- Уповноважений з питань захисту дітей Фонду;
- Директор виконавчий;
- Директор департаменту програм допомоги.

За потреби до складу Комісії з розслідування залучаються директор/керівник відповідного департаменту/координатор благодійної програми Фонду.

Усі повідомлення є конфіденційними, і їхні деталі розкриваються лише Комісії з розслідування.

Комісія з розслідувань вивчає повідомлення та в разі виявлення фактів порушення цієї Політики, які вимагають втручання та проведення внутрішнього розслідування, може за власним розсудом передавати такі повідомлення Громадській організації «Магнолія» шляхом заповнення [форми, розміщеної на їхньому сайті](#). У разі наявності в діях особи, що порушила положення цієї Політики, ознак адміністративного або кримінального правопорушення, Комісія з розслідувань також може напряду звернутися до відповідних державних органів.

2. Повідомлення про Неприйнятну поведінку напряду до Уповноваженого з питань захисту дітей

Будь-хто, хто володіє інформацією про факт порушення цієї Політики, зокрема Представники Фонду, Партнери, Підрядники, Діти та Молоді дорослі, їхні законні представники, інші родичі, може звернутися напряду до Уповноваженого з питань захисту дітей із відповідним повідомленням про своє занепокоєння за допомогою/шляхом:

- контактного номеру телефону: +380 67 464 87 74;
- електронної пошти safeguarding@tabletochki.org;

- особистого звернення у робочі години (9 до 18) за адресою м. Київ, вул. Омеляновича-Павленка 4/6, 14 поверх.

Вивчення повідомлення про занепокоєння розглядається за такою самою процедурою, як і повідомлення через форму на сайті Таблеточок, описаної вище.

Впровадження політики з Партнерами та Підрядниками

Фонд очікує, що Партнери та Підрядники будуть докладати всіх зусиль для просування та посилення заходів безпеки Дітей та Молодих дорослих, передбачених у цій Політиці, серед своїх співробітників та субпідрядників.

Фонд зобов'язаний ознайомити з цією Політикою та іншими внутрішніми документами щодо поводження з Дітьми та Молодими дорослими всіх Партнерів та Підрядників, з якими укладає договори та які напряму взаємодіють з Дітьми та Молодими дорослими.

Ознайомлення з цією Політикою та її дотримання Партнерами, та Підрядниками відбувається, зокрема, шляхом:

1. роз'яснення та обговорення положень Політики під час будь-яких переговорів з Партнерами та Підрядниками до встановлення договірних відносин з Фондом;
2. включення посилання на Політику у відповідні договори та/або шляхом укладання відповідних додаткових угод до договорів із Партнерами та Підрядниками;
3. покладення Партнерами та Підрядниками обов'язку дотримуватись положень цієї Політики їхніми співробітниками та субпідрядниками у відповідних договорах з ними.

Якщо Партнер або Підрядник підозрює будь-кого зі свого персоналу в порушенні цієї Політики, він повинен негайно повідомити Фонд про такі підозри шляхом заповнення [форми, розміщеної на сайті Таблеточок](#), або звернутись напряму до Уповноваженого з питань захисту дітей за контактними даними, вказаними вище у пункті 2 Заходу 3 цієї Політики.

Партнери та Підрядники розуміють, що недотримання Положень цієї Політики може розцінюватись як порушення умов договірних відносин з Фондом та бути підставою для призупинення договірних відносин з Фондом на час розслідування або їхнього негайного розірвання у разі підтвердження факту порушення цієї Політики Партнерами та Підрядниками або їхніми співробітниками та субпідрядниками.

Будь-які підозри щодо можливого порушення Політики розглядаються згідно з процедурами, описаними у цій Політиці.

Перегляд

Ця Політика буде регулярно переглядатися:

- для приведення у відповідність до змін у законодавстві про захист Дітей та Молодих дорослих;
- у разі будь-яких змін у діяльності Фонду, які потенційно можуть вплинути на безпеку Дітей та Молодих дорослих і вимагатимуть перегляду Політики;

- у випадку виникнення підозри, що діяльність Фонду несе загрозу безпеці Дітей та Молодих дорослих;
- у будь-якому разі — щонайменше кожні два роки.

Зв'яжіться з нами

Якщо ви вважаєте, що стався інцидент, пов'язаний із захистом Дітей та Молодих дорослих, або маєте будь-які запитання щодо Захисту або Убезпечення Дітей та Молодих дорослих, будь ласка, залиште своє повідомлення на [вебсайті Таблеточок](#) або зв'яжіться напряду із Уповноваженим з питань захисту дітей за контактними даними, вказаними у розділі «Захід 3: Процедура повідомлення та реагування» цієї Політики

Додаток 1: Визначення

Бенефіціар

Це особа, яка має/мала онкологічне, гематологічне, онкогематологічне, імунологічне або інше важке захворювання та отримала/отримує благодійну допомогу від Фонду.

Дитячий шлюб

Це будь-який союз, формальний чи неформальний, в якому одна або обидві сторони не досягли 18 років, незалежно від законів чи звичаїв у відповідних країнах. Дитячий шлюб вважається примусовим, оскільки Діти не здатні дати усвідомлену згоду на шлюб.

Діти

Усі особи, що не досягли 18 років, які є Бенефіціарами Фонду, а також члени їхніх родин першої лінії споріднення, що не досягли 18 років.

Молоді дорослі

Особа у віці до 25 років, які є Бенефіціарами Фонду та користуються правами та гарантіями, встановленими у цій Політиці, на рівні з Дітьми.

Експлуатація Дітей та Молодих дорослих

Це ситуації, коли особа, наділена владою або довірою, використовує Дитину або Молодого дорослого для власної вигоди, яка може мати різні форми, такі як фізична, сексуальна, фінансова, матеріальна, соціальна, військова або політична вигода.

Жертва

Діти або Молоді дорослі, які зазнали будь-яких форм жорстокого поводження, насильства, експлуатації, нехтування, недбалого ставлення та іншої Неприйнятної поведінки, і потребують належного фізичного та психологічного відновлення.

Жорстоке поводження з Дітьми та Молодими дорослими

Це будь-які форми фізичного, психологічного, сексуального або економічного насильства над Дитиною та Молодим дорослим, зокрема домашнього насильства, а також будь-які незаконні угоди стосовно Дитини, зокрема вербування, переміщення, переховування, передача або отримання Дитини або Молодого дорослого, вчинені з метою експлуатації, з використанням обману, шантажу чи уразливого стану Дитини або Молодого дорослого.

Захист Дітей та Молодих дорослих

Захист Дітей та Молодих дорослих охоплює запобігання та реагування на різні форми шкоди, заподіяної Дітям та Молодим дорослим, включаючи жорстоке поводження, нехтування, експлуатацію, недбале ставлення та насильство.

Насильство над Дітьми та Молодими дорослими

Це будь-які навмисні дії, пов'язані із застосуванням влади, словесної або фізичної сили (як реальної, так і загрожуваної) стосовно Дитини, Молодого дорослого або групи Дітей та Молодих дорослих, які можуть призвести до шкоди їхньому здоров'ю, життю, розвитку або гідності. Заподіяна шкода може набувати різних форм, таких як травма, смерть, інвалідизація, погіршення психологічного, психосоціального чи психічного добробуту або порушення розвитку.

Недбале ставлення

Недостатнє піклування про фізичний, емоційний та психологічний стан Дитини та Молодого дорослого, залишення їх без нагляду та допомоги, забезпечення недостатньої уваги, захисту та піклування за Дитиною та Молодим дорослим, відмова від них.

Нехтування Дитиною та Молодим дорослим

Нехтування виникає тоді, коли особа, яка здійснює догляд, не в змозі захистити Дитину або Молодого дорослого від шкоди або задовольнити їхні базові потреби у виживанні, розвитку та добробуту, незалежно від того, чи мали вони намір завдати шкоди, чи ні. Недбалу поведінку (нехтування) можна вважати шкідливою, якщо особа, яка здійснює догляд, має засоби для задоволення потреб Дитини, але не робить цього, або якщо вона не має необхідних ресурсів і не звертається по допомогу, щоб забезпечити Дитину або Молодого дорослого.

Неприйнятна поведінка

Це будь-які навмисні дії Представників Таблеточок щодо Дітей та Молодих Дорослих, що суперечать положенням цієї Політики та включають, серед іншого, випадки будь-яких форм насильства, жорстокого поводження, експлуатації, нехтування та недбалого ставлення, включно із прикладами Неприйнятної поведінки, вказаної у Додатку 2 до цієї Політики.

Партнер

Це будь-яка організація, з якою співпрацює Фонд або якій Фонд надає кошти чи ресурси для проведення роботи на договірних або бездоговірних умовах або отримує кошти як внесок чи грант.

Підрядник

Це будь-яка особа або організація, яка надає послуги або товари Фонду або його Бенефіціарам.

Представники Таблеточок

Це співробітники Фонду, а також стажери, волонтери, консультанти, підрядники, співробітники партнерів, які безпосередньо взаємодіють або контактують з Дітьми та Молодими дорослими від імені Таблеточок та/або в рамках програм Фонду.

Програма

Це довгострокові благодійні програми допомоги Таблеточок, такі як програма допомоги лікарням, адресна допомога Дітям та Молодим дорослим та їхнім сім'ям, програма паліативної допомоги, програма підтримки та безперервного професійного розвитку медичних працівників, програма евакуації та підтримки сімей за кордоном, програма психологічної допомоги, програма психосоціальної реабілітації, програма «Дитинство в лікарнях» та інші.

Убезпечення Дітей та Молодих дорослих

Це обов'язок усіх Представників Таблеточок гарантувати, що їхні програми та заходи розробляються і впроваджуються з урахуванням найкращих інтересів Дитини та Молодих дорослих, не наражаючи їх на будь-яку форму шкоди, а також повідомляти та розв'язувати будь-які проблеми, пов'язані з безпекою Дітей та Молодих дорослих.

Участь Дітей та Молодих дорослих

Право кожної Дитини та Молодого дорослого висловлювати свої погляди та розраховувати на їх врахування у процесах прийняття рішень, незалежно від віку, статі, інвалідності чи соціального статусу. Це право передбачає усвідомлену та добровільну участь усіх Дітей та Молодих дорослих у розв'язанні питань, що їх стосуються, в тому числі й тих, хто перебуває в маргіналізованому становищі.

Додаток 2: Неприйнятна поведінка під час взаємодії з Дітьми та Молодими дорослими

У даному додатку наведено приклади Неприйнятною поведінки у рамках взаємодії між Представниками Таблеточок та Дітьми і Молодими дорослими. Цей список не є вичерпним:

1. Використання мови або поведінки стосовно Дітей та Молодих дорослих, як в особистому спілкуванні, так і онлайн, які вважаються образливими, жорстокими, експлуаторськими, принизливими, дискримінаційними або неприйнятними, містять натяки, жарти сексуального характеру або примус, схиляння до сексуалізованої поведінки.
2. Участь у будь-якій сексуальній активності або сексуальні стосунки з особою, яка не досягла 18-річного віку. Особа не звільняється від відповідальності, якщо помилково вважає, що Дитина є повнолітньою.

3. Одруження або вступ у неформальний союз з особою, яка не досягла 18 років, незалежно від дозволеного віку вступу в шлюб у країні.
4. Фізичне насильство або жорстоке поводження з Дітьми та Молодими дорослими у будь-який спосіб, включаючи побої.
5. Встановлення стосунків з Дітьми та Молодими дорослими, які можуть бути розцінені як насильство, жорстоке поводження або експлуатація.
6. Використання ненормативної лексики або грубого тону стосовно Дитини та Молодого дорослого або у їхній присутності.
7. Доторки до інтимних зон (геніталії, шия, сідниці, груди, попереки, живіт, за винятком випадків, коли це необхідно задля запобігання шкоди здоров'ю чи життю Дитини та Молодого дорослого), поцілунки або поведінка, що має сексуальне забарвлення.
8. Перебування у відокремленому місці або місці, де немає спостерігачів, під час роботи з Дитиною наодинці, за винятком випадків роботи психолога та випадків надання необхідної допомоги/супроводу Дитині з інвалідністю за умови попереднього погодження з батьками, опікунами Дитини або іншими законними представниками Дитини.
9. Візити Дітей без супроводу дорослих до житла Представників Фонду, за винятком випадків, коли існує безпосередня загроза травмування або заподіяння шкоди, за умови попереднього повідомлення про такі випадки Представником Фонду свого керівника.
10. Спання в одному ліжку або кімнаті з Дитиною та Молодим дорослим, або ночівля Дитини/Дітей та Молодого дорослого, з якими ви працюєте, вдома у Представників Фонду без дозволу законних представників Дитини та Молодого дорослого, та директора департаменту Програм допомоги Фонду.
11. Залишення Дитини або Молодого дорослого без нагляду в приміщенні або на заході, коли Дитина, Молодий дорослий або їхні законні представники висловлюють занепокоєння щодо потенційних ризиків.
12. Частування Дитини та Молодого дорослого алкоголем, наркотиками або тютюновими виробами.
13. Дискримінаційне ставлення до Дітей та Молодих дорослих на основі таких факторів, як стать, вік, інвалідність, національність, сексуальна орієнтація, релігія, соціально-економічний статус, колір шкіри, мова, расове походження, політичні та інші переконання тощо.
14. Поводження, що має на меті присоромити, принизити або завдати психологічної шкоди Дітям та Молодим дорослим.
15. Залучення Дітей та Молодих дорослих до небезпечної, експлуататорської праці або такої, що порушує національне та міжнародне законодавство про дитячу працю.
16. Невжиття розумних заходів для повідомлення про насильство, жорстоке поводження, експлуатацію чи нехтування Дитиною та Молодим дорослим (або підозру в такому ставленні) Уповноваженому з питань захисту дітей.
17. Використання комп'ютерів, мобільних телефонів, відеокамер, фотоапаратів або соціальних мереж у будь-який спосіб, що завдає або може завдати шкоди Дитині або Молодому дорослому, в тому числі перегляд матеріалів дитячої експлуатації, таких як порнографія, незалежно від того, чи відбувається це в робочий час або на обладнанні, яке є у власності чи користуванні Фонду.

18. Зображення Дітей та Молодих дорослих у негідному вигляді або коли вони неналежним чином одягнені; зображення дітей та молодих дорослих з демонстрацією підлеглої позиції до дитини чи молодого дорослого, а також недотримання рекомендацій Таблеточок щодо фотографування та розміщення зображень Дітей та Молодих дорослих.
19. Фотографування та відеозйомка Дитини без письмової згоди її законних представників, за винятком випадків, коли така зйомка проводиться в публічних місцях (на вулиці, зборах, конференціях, мітингах та інших заходах публічного характеру), а також якщо законні представники Дитини прямо не заперечують проти такої зйомки.
20. Використання фото- та відеоматеріалів, зроблених під час фотографування та відеозйомки, без згоди законних представників Дитини за винятком випадків, коли поширення таких фото- та відеоматеріалів необхідне для захисту її інтересів або інтересів інших осіб, а також у разі розмиття обличчя Дитини на фото- та відеоматеріалах, що унеможлиблює її ідентифікацію.
21. Згадування прізвища Дитини та Молодого дорослого в будь-яких публічних матеріалах. Допускається вказувати лише першу літеру прізвища Дитини та Молодого дорослого в неопублічних матеріалах, наприклад, у звітах для Партнерів.
22. Публікація недостовірної інформації про Дитину та Молодого дорослого, в тому числі «прикрашання» її історії вигаданими деталями або приписування Дитині або Молодому дорослому чи їхнім родичам цитат, яких вони не говорили.
23. Публікація інформації/фотографій про Дитину та Молодого дорослого у формі, що принижує їхню честь і гідність або створює загрозу знущань, шантажу чи переслідування з боку педофілів або будь-яких інших осіб (наприклад, фотографії оголеної Дитини або Молодого дорослого, фотографії Дитини або Молодого дорослого у важкому клінічному стані).
24. Публікація інформації про Дитину або Молодого дорослого у публічних джерелах інформації без письмового дозволу законних представників (батьків, опікунів чи повнолітнього Підопічного).
25. Розкриття не публічної або/та чутливої інформації про Дитину та Молодого дорослого іншим особам, крім випадків, коли це необхідно для захисту прав та інтересів Дитини та Молодого дорослого.
26. Проведення заходів або програм за участю Дітей без згоди (в усному, письмовому вигляді або шляхом вчинення конклюдентних дій залежно від ситуації) їхніх законних представників.

Додаток 3. Безпечні та небезпечні доторки

1. Для цілей цієї Політики «безпечний дотик» визначається як фізичний контакт, який є доречним та/або необхідним відповідно до ситуації. Якщо його уникати, відсутність цього контакту могла б сприйматись як негуманна поведінка і потенційно емоційно чи фізично травматична для Дитини та Молодого дорослого.
2. Безпечний дотик ніколи не повинен бути агресивним, принизливим або сексуально забарвленим.
3. Наведені нижче приклади є випадками безпечного дотику,

який може статися між Представниками Таблеточок та Дітьми або Молодими дорослими:

- a. дотик з метою заспокоєння засмученої Дитини та Молодого дорослого до неінтимних зон (плечі, верхня частина спини, зовнішня частина долоней, голова);
 - b. вітання чи похвала Дитини та Молодого дорослого через рукостискання чи дотик до плечей;
 - c. тримання Дитини та Молодого дорослого за руку з метою її скерування, наприклад, коли Дитина та Молодий дорослий переходять дорогу або в інших випадках, коли Дитині або Молодому дорослому важко самотійно пересуватись простором;
 - d. надання першої медичної/домедичної допомоги Дитині або Молодому дорослому;
 - e. демонстрація вправ або прийомів під час майстер-класів, уроків, використання музичних інструментів чи інших складних пристроїв;
 - f. дотики під час прийому ліків з метою полегшення болю чи страху або під час демонстрації медичних процедур чи використання медичного обладнання, якщо уникнення цього контакту суттєво ускладнить процедуру;
 - g. дотики під час контакту, що стається раптово з ініціативи самої Дитини та Молодого дорослого. В такому випадку дорослий має обережно перевести цей контакт в межі, що не суперечать цьому Додатку;
 - h. доторки з метою допомоги Дітям та Молодим дорослим з фізичними/сенсорними/психічними/інтелектуальними/ментальними порушеннями під час переміщення простором або під час задоволення базових потреб за умови погодження таких дій з батьками/опікунами.
4. Представники Фонду при наданні допомоги Дітям та Молодим дорослим, у випадках, коли це необхідно, можуть застосовувати розумну силу, зокрема у таких випадках:
- a. якщо дії Дитини або Молодого дорослого становлять суттєву загрозу для неї самої або інших, і немає іншого шляху запобігти негативним наслідкам. У таких випадках Представник Фонду повинен завжди пояснювати Дитині та Молодому дорослому причини своїх дій і чому це було необхідно;
 - b. може знадобитися розумна сила, щоб контролювати або утримувати Дитину та Молодого дорослого в екстремальних обставинах;
 - c. Представники Фонду повинні переконатися, що вони застосовують розумну силу таким чином, щоб уникнути заподіяння будь-яких травм Дитині та Молодому дорослому, крім екстремальних випадків, наприклад, негайного втручання для запобігання гіршої фізичної травми або смерті.

Додаток 4: Права, обов'язки та відповідальність сторін

1. Директор виконавчий

Директор Виконавчий Фонду має такі повноваження у сфері захисту Дітей та Молодих дорослих:

- Призначає Наказом Уповноваженого з питань захисту дітей.
- Бере участь у Комісії з розслідувань, що розглядає повідомлення про випадки Неприйнятної поведінки щодо Дітей та Молодих дорослих.
- Приймає рішення щодо відсторонення від роботи або звільнення осіб, що підозрюються у спричиненні шкоди Дітям та Молодим дорослим, якщо вони є співробітниками Таблеточок, а також приймає рішення щодо розірвання або призупинення договірних відносин з Підрядниками та Партнерами Фонду у разі підозри щодо порушення умов Політики.
- Приймає рішення щодо звернення із заявою до уповноважених державних органів за фактом вчинення адміністративного або кримінального правопорушення.

2. **Директор/Директорка з управління персоналом, який/яка виконує роль Уповноваженого з питань захисту Дітей**, відповідає за перегляд та оновлення цієї Політики, а також за її впровадження в межах Фонду.

Директор/Директорка з управління персоналом відповідає за:

- організацію тренінгів з політики захисту Дітей для всіх Представників Фонду;
- доступність та конфіденційність механізмів повідомлення про підозру в порушенні цієї Політики;
- ознайомлення з Політикою нових працівників під час онбординга;
- перевірку потенційних працівників Таблеточок у відкритих джерелах щодо їх надійності у сфері захисту Дітей і Молодих дорослих, а також відсутності кримінальних проваджень щодо правопорушень, де жертвами виступали Діти та Молоді дорослі;
- надсилання повідомлень про факти можливого порушення Політики Громадській організації «Магнолія» для ініціювання внутрішнього розслідування (за потреби).

3. **Директор/Директорка департаменту програм допомоги** відповідає за те, щоб питання захисту Дітей та Молодих дорослих були враховані при розробці та реалізації всіх Програм допомоги Таблеточок. Крім того, Директор/Директорка департаменту Програм допомоги бере участь у перегляді цієї Політики, покладає на членів команди відповідальність за її дотримання, просуває дотримання Політики та її принципів. Директор/Директорка департаменту Програм допомоги гарантує, що Партнери, які є Підрядниками Фонду, повністю розуміють і дотримуються стандартів Політики, а також вживає розумних заходів для проведення перевірки потенційних підрядників, які взаємодіють з Дітьми.
4. **Директор/Директорка з комунікацій** відповідає за забезпечення ефективного впровадження положень Політики, що стосуються зображень Дітей та Молодих дорослих, комунікацій та соціальних мереж. Директор/Директорка з комунікацій відповідає за забезпечення доступності Політики, пов'язаних з нею документів та повідомлень, для громадськості та партнерів через комунікаційні канали Фонду.
5. **Директор/Директорка з фандрейзингу** вживає розумних заходів щодо перевірки Партнерів, які є донорами Фонду, на дотримання стандартів Політики.

6. **Усі директори** несуть відповідальність за підвищення обізнаності та сприяння розумінню Політики серед співробітників. Вони також забезпечують наявність у співробітників необхідних знань, навичок і готовності ефективно забезпечувати захист Дітей та Молодих дорослих на своїх посадах, а також вчиняють дії для притягнення персоналу до відповідальності за недотримання Політики.
7. **Координатор/координаторка волонтерської служби** здійснює перевірку волонтерів у відкритих джерелах щодо їх надійності у сфері захисту Дітей та Молодих дорослих і відсутності кримінальних проваджень щодо правопорушень, де жертвами виступали Діти та Молоді дорослі, а також ознайомлює волонтерів зі стандартами Політики.
8. Усі **Представники** Таблеточок, включаючи як штатних співробітників Фонду, так і співробітників Партнерів, а також волонтери, повинні мати повне розуміння цієї Політики, а також активно просувати та застосовувати її у своїй роботі.

Представники Фонду зобов'язані, відповідно до процедури, описаної в Додатку 5 до Політики, повідомляти про будь-які підозри в порушенні Політики через [посилання на сторінці Фонду](#) або напряму Уповноваженому з питань захисту дітей Фонду, а також співпрацювати під час розслідувань, які можуть проводитися щодо таких порушень.

Порушення цього обов'язку може призвести до дисциплінарної відповідальності або розірвання договірних чи партнерських відносин з Представниками Фонду.

9. **Співробітники Фонду** у випадку встановлення нових договірних чи недоговірних відносин зі сторонніми організаціями або залучення до взаємодії з Дітьми та Молодих дорослих сторонніх фізичних осіб зобов'язані провести перевірку цих осіб чи організацій на дотримання норм Політики і відсутності фактів, що можуть свідчити про потенційну небезпеку для Дітей, зокрема, але не виключно шляхом:
 - A. вивчення їхніх особистих соціальних мереж та дописів у них, а також, за потреби, соціальних мереж членів їхньої родини;
 - B. аналізу відкритої інформації в мережі Інтернет, серед іншого, відгуків про них, їхніх висловлювань на різних веб-порталах, інтернет-сторінках, опитуваннях, інтерв'ю, мобільних та комп'ютерних застосунках;
 - C. отримання інформації у програмі Getcontact;
 - D. збору та аналізу інформації на підставі особистих розмов;
 - E. аналізу відкритих даних у державних реєстрах, базах даних та інформаційних платформах, зокрема:
 - a. [Єдиний державний реєстр судових рішень](#);
 - b. [Судова влада України](#);
 - c. [Реєстр боржників](#);
 - d. [Реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців](#);
 - e. [Реєстр речових прав на нерухоме майно](#);
 - f. [Реєстр осіб, які переховуються від органів влади](#);
 - g. [Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення](#).

У разі відсутності таких свідчень у відкритому доступі та за наявності наміру встановити партнерські стосунки, кожен співробітник зобов'язується ознайомити Партнерів з Політикою.

За невиконання обов'язків, передбачених Політикою, на співробітника може бути покладена відповідальність у вигляді догани чи звільнення за суттєве чи систематичне порушення, що призвело або могло призвести до важких наслідків, згідно з вимогами [Кодексу законів України про працю](#).

Підрядники та Партнери Таблеточок зобов'язуються ознайомити своїх працівників, які взаємодіють з Бенефіціарами Таблеточок, з умовами цієї Політики і несуть відповідальність за дотримання ними її умов.

За невиконання умов Політики партнерські відносини можуть бути розірвані в односторонньому порядку.

Додаток 5: Алгоритм реагування у разі підозри на порушення норм Політики

1. Будь-яка особа, що є Представником Таблеточок, у разі виникнення підозри або отримання інформації щодо порушення цієї Політики чи порушення чинного законодавства України, що призвело або могло призвести до насилля над Дитиною або Молодим дорослим чи нехтування ними, має в обов'язковому порядку зафіксувати це у вигляді [повідомлення через сторінку Фонду](#) або напямую до Уповноваженого з питань захисту дітей за реквізитами, вказаними у розділі «Захід 3: Процедура повідомлення та реагування», протягом 4-х годин з моменту виникнення підозри чи отримання відповідної інформації.
2. Дитина та Молодий дорослий мають право повідомити будь-яким зручним для них способом будь-якому Представнику Таблеточок, Уповноваженому з питань захисту дітей або через сторінку Фонду про порушення цієї Політики чи порушення чинного законодавства України, що призвело або могло призвести до насилля чи нехтування щодо неї чи іншої Дитини або Молодого дорослого.
3. Після отримання повідомлення про підозру, Уповноважений з питань захисту дітей проводить первинну оцінку та не пізніше ніж протягом 12 годин з моменту отримання повідомлення інформує Комісію з розслідування у складі:
 - a. Уповноважений з питань захисту дітей;
 - b. Директор виконавчий;
 - c. Директор департаменту програм допомоги;
 - d. За потреби до складу Комісії залучаються директор/керівник відповідного департаменту/програми.
 - e. Уповноважений з питань захисту дітей проводить попереднє розслідування шляхом збору інформації залежно від тяжкості та складності порушення Політики.
4. Для всебічного, повного і неупередженого розслідування обставин справи про порушення прав Жертви Уповноважений з питань захисту дітей, у разі необхідності, передає всю зібрану інформацію Громадській організації «Магнолія» для проведення внутрішнього розслідування та/або у відповідні державні органи з метою подальшого розгляду справи уповноваженими

особами відповідно до чинного законодавства України та притягнення винної сторони до відповідальності.

5. Уповноважений з питань захисту дітей гарантує, що вся відповідна інформація, якою володіє особа (особи), що перебуває під підозрою, буде збережена для розслідування. За необхідності, з метою забезпечення безпеки осіб на період розслідування, винну особу може бути відсторонено від займаної посади. Це може включати переведення особи на іншу посаду, надання оплачуваної відпустки або відсторонення від роботи без збереження заробітної плати. Рішення щодо відсторонення приймається Директором Виконавчим.
6. Після проведення всебічної перевірки Уповноважений з питань захисту дітей готує звіт з описом результатів розслідування, висновків та рекомендацій щодо подальших дій. Звіт надається лише Директору Виконавчому. Це має вирішальне значення для запобігання шкоди репутації осіб, підозрюваних у правопорушеннях, які можуть згодом бути визнані невинними.
7. У разі передачі справи Громадській організації «Магнолія» Уповноважений з питань захисту дітей має право вимагати від неї звіт про подальший рух справи.
8. Рішення щодо кожного окремого випадку приймається більшістю голосів членів Комісії з розслідування.

Додаток 6: Належна практика реагування на повідомлення Дитини або Молодого дорослого про насильство

Загальні вказівки:

- ставтеся до Дитини та Молодого дорослого серйозно і вірте їхнім розповідям, незалежно від того, наскільки неправдоподібними вони можуть здаватися;
- зберігайте спокій;
- підтримуйте зоровий контакт з Дитиною та Молодим дорослим на рівні їхніх очей (для цього можна присісти або нахилитись);
- поінформуйте Дитину та Молодого дорослого про те, що вам потрібно буде повідомити про зловживання комусь іншому – уникайте обіцянок про конфіденційність;
- говоріть правду;
- запевніть Дитину та Молодого дорослого, що вони не винні в насильстві;
- пам'ятайте, що Дитині або Молодому дорослому могли погрожувати;
- не тисніть на Дитину та Молодого дорослого, щоб отримати інформацію;
- ставте запитання лише для уточнення;
- у разі повідомлення чи підозри щодо сексуального насилля дійте відповідно до рекомендацій UNICEF.

Корисні відповіді:

- «Дякую, що розповів/-ла мені»;
- «Це не твоя вина»;
- «Я зроблю все, що в моїх силах, щоб тобі допомогти».

Не говоріть:

- «Чому ти раніше нікому не розповідав/-ла?»;
- «Я не можу в це повірити»;
- «Ти впевнений/-а, що це правда?»;
- Уникайте неправдивих обіцянок;
- Не робіть заяв на кшталт «Я в шоці!» або «Нікому не кажи».

Наостанок:

- Запевніть Дитину або Молодого дорослого, що вона або він вчинили правильно, розповівши вам, і що ви серйозно поставитеся до розповіді;
- Поясніть Дитині або Молодому дорослому, якими будуть ваші наступні кроки, і що ви будете тримати їх в курсі;
- Повідомте про зловживання негайно, дотримуючись належних процедур.

Додаток 7: Виявлення потенційного жорстокого або недбалого поводження з Дітьми

Наступні поведінкові ознаки можуть вказувати на можливість жорстокого поводження з Дитиною та Молодим дорослим, але дуже важливо інтерпретувати їх у контексті, а не ізольовано (наприклад, блідість, синці, зміна ваги, перепади настрою у Дітей з онкологічними та гематологічними захворюваннями можуть бути проявами захворювання або отримуваної терапії).

Фізичні показники Дитини та Молодого дорослого:

- Будь-які травми, синці, укуси, удари, переломи тощо, які не відповідають наданим поясненням;
- Травми частин тіла, які зазвичай не ушкоджуються при падіннях, іграх тощо;
- Травми, які, як видається, були спричинені зброєю, наприклад, порізи, рубці тощо;
- Травми, що залишилися без догляду;
- Ізоляція Дитини та Молодого дорослого неналежним чином або безпідставно;
- Самоушкодження або самопошкодження, наприклад, порізи, зловживання наркотиками.

Емоційні індикатори Дитини та Молодого дорослого:

- Зміни в настрої та поведінці, особливо коли Дитина або Молодий дорослий стає відстороненою або чіпкою;
- Депресивна, агресивна поведінка
- Нервозність або ірраціональний страх перед конкретними дорослими;
- Зміни в поведінці, такі як неуспішність або відсутність концентрації, неадекватні стосунки з однолітками та/або дорослими, надмірна залежність, поведінка, що привертає до себе увагу;
- Регулярна втома, енурез або забруднення одягу (коли йдеться про старшу Дитину).

Індикатори нехтування Дитиною та Молодим дорослим:

- Регулярна погана гігієна;
- Постійна втома;
- Невідповідний одяг;
- Надмірний апетит;
- Нездатність розвиватися, наприклад, поганий приріст ваги, постійне перебування на самоті та без нагляду.

Ознаки можливого сексуального насильства:

- Пряме розкриття фактів сексуального насильства самою Дитиною або Молодим дорослим;
- Дитина з надмірним перейманням сексуальними питаннями і обізнаністю про сексуальну поведінку дорослих, або Дитина, яка регулярно бере участь у не відповідних її віку сексуальних іграх;
- Переймання сексуальною активністю, що проявляється у словах, іграх, малюнках;
- Сексуально провокаційна або спокуслива поведінка Дитини по відношенню до дорослих;
- Спільне використання ліжка з Дитиною старше 8 років протилежної статі за відсутності на це критичної необхідності;
- Серйозні порушення сну зі страхами, фобіями, яскравими сновидіннями або кошмарами, іноді з явним або завуальованим сексуальним підтекстом;
- Інші емоційні сигнали, які можуть вказувати на сексуальне або інше насильство Дитини та Молодого дорослого.

Більш детально ознайомитись з індикаторами фізичного, сексуального, психологічного насилля або нехтування Дитиною можна [ТУТ](#).

Додаток 8: Кримінальні правопорушення проти життя, здоров'я та добробуту Дітей та Молодих дорослих

[Кримінальний кодекс України](#) (надалі — «**ККУ**») встановлює кримінальну відповідальність за вчинення дій або бездіяльності щодо Дітей та Молодих дорослих, перелічених у цьому додатку (перелік невичерпний).

Умисне або необережне вбивство ([стаття 115 ККУ](#), [стаття 119 ККУ](#)) полягає в умисному або необережному протиправному заподіянні смерті Дитині або Молодому дорослому.

Доведення до самогубства ([стаття 120 ККУ](#)) полягає у доведенні Дитини або Молодого дорослого до самогубства або схиланні до самогубства, а також інших дій, що сприяють вчиненню самогубства.

Умисне тяжке тілесне ушкодження ([стаття 121 ККУ](#)) полягає у заподіянні Дитині або Молодому дорослому умисного тілесного ушкодження, а саме такого, що:

- є небезпечним для життя Дитини або Молодого дорослого в момент заподіяння;
- спричинило Дитині або Молодому дорослому:
 - втрату будь-якого органу або його функцій;
 - каліцтво статевих органів;
 - психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний зі стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину;
 - переривання вагітності;
 - непоправне знівечення обличчя.

Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження ([стаття 122 ККУ](#)) полягає у заподіянні Дитині або Молодому дорослому умисного ушкодження, яке:

- не є небезпечним для життя і не потягло за собою наслідків, передбачених при вчиненні умисного тяжкого тілесного ушкодження;
- спричинило тривалий розлад здоров'я або значну стійку втрату працездатності менш як на одну третину.

Побої і мордування ([стаття 126 ККУ](#)) полягає в умисному завданні Дитині або Молодому дорослому:

- ударів;
- побоїв;
- інших насильницьких дій, які завдали фізичного болю і не спричинили тілесних ушкоджень.

Домашнє насильство ([стаття 126¹ ККУ](#)) полягає в умисному систематичному вчиненні фізичного, психологічного або економічного насильства щодо Дитини або Молодого дорослого, з якою винний перебуває/-вав у сімейних або близьких відносинах.

Катування ([стаття 127 ККУ](#)) полягає у вчиненні щодо Дитини або Молодого умисних діянь, спрямованих на заподіяння їм сильного фізичного болю чи морального страждання, зокрема, з метою примусити їх вчинити дії проти їхньої волі, покарати або залякати їх.

Залишення в небезпеці ([стаття 135 ККУ](#)) полягає у завідому залишенні Дитини або Молодого дорослого без допомоги, яка перебуває в небезпечному для життя стані і позбавлена можливості вжити заходів до самозбереження.

Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей ([стаття 137 ККУ](#)) полягає у невиконанні або неналежному виконанні професійних чи службових обов'язків щодо охорони життя та здоров'я Дітей та Молодих дорослих.

Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником ([стаття 140 ККУ](#)) полягає у невиконанні чи неналежному виконанні медичним або фармацевтичним працівником своїх професійних обов'язків, якщо це спричинило тяжкі наслідки для Дитини або Молодого дорослого.

Порушення прав пацієнта ([стаття 141 ККУ](#)) полягає у проведенні клінічних випробувань лікарських засобів без письмової згоди Дитини або Молодого дорослого або його законного представника, якщо ці дії спричинили їхню смерть або інші тяжкі наслідки.

Незаконне проведення дослідів над людиною ([стаття 142 ККУ](#)) полягає у незаконному проведенні медико-біологічних, психологічних або інших дослідів над Дитиною або Молодим дорослим.

Незаконне позбавлення волі або викрадення Дитини або Молодого дорослого ([стаття 146 ККУ](#)).

Підміна дитини ([стаття 148 ККУ](#)) полягає у підміні чужої Дитини, вчиненій з корисливих або інших особистих мотивів.

Експлуатація дітей ([стаття 150 ККУ](#)) полягає в експлуатації Дитини, яка не досягла віку, з якого законодавством дозволяється працевлаштування, шляхом використання її праці.

Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом ([стаття 150¹ ККУ](#)) полягає у використанні батьками або особами, які їх замінюють, малолітньої Дитини для заняття жебрацтвом (систематичного випрошування грошей, речей, інших матеріальних цінностей у сторонніх осіб).

Зґвалтування ([стаття 152 ККУ](#)) полягає у вчиненні дій сексуального характеру, пов'язаних із вагінальним, анальним або оральним проникненням в тіло іншої особи з використанням геніталій або будь-якого іншого предмета, без добровільної згоди потерпілої особи.

Сексуальне насильство ([стаття 153 ККУ](#)) полягає у вчиненні насильницьких дій сексуального характеру, не пов'язаних із проникненням в тіло іншої особи, без добровільної згоди потерпілої особи.

Вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку ([стаття 155 ККУ](#)), полягає у вчиненні повнолітньою особою дій сексуального характеру, пов'язаних із вагінальним, анальним або оральним проникненням в тіло Дитини, яка не досягла шістнадцятирічного віку, з використанням геніталій, іншого органу чи частини тіла або будь-якого предмета.

Розбещення неповнолітніх ([стаття 156 ККУ](#)) полягає у вчиненні розпусних дій щодо Дитини, яка не досягла шістнадцятирічного віку.

Домагання дитини для сексуальних цілей ([стаття 156¹ ККУ](#)) полягає у пропозиції зустрічі, зробленій повнолітньою особою, Дитині, яка не досягла шістнадцятирічного віку, з метою вчинення стосовно неї будь-яких дій сексуального характеру або розпусних дій, у разі якщо після такої пропозиції було вчинено хоча б одну дію, спрямовану на те, щоб така зустріч відбулася.

Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування ([стаття 166 ККУ](#)), полягає у злісному невиконанні батьками, опікунами чи піклувальниками встановлених законом обов'язків по догляду за Дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування.

Одержання доступу до дитячої порнографії, її придбання, зберігання, ввезення, перевезення чи інше переміщення, виготовлення, збут і розповсюдження ([стаття 301¹ ККУ](#)).

Проведення видовищного заходу сексуального характеру за участю неповнолітньої особи ([стаття 301² ККУ](#)).

Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність ([стаття 304 ККУ](#)) полягає у втягненні неповнолітніх Дітей у:

- протиправну діяльність,
- пияцтво,
- заняття жебрацтвом,
- заняття азартними іграми.

Схиляння Дитини або Молодого дорослого до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів ([стаття 315 ККУ](#)).

Спонування неповнолітніх до застосування допінгу ([стаття 323 ККУ](#)).

Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів ([стаття 324 ККУ](#)), що не є наркотичними або психотропними чи їх аналогами.